

Wychodzi w Krakowie

codziennie o godzinie 8 1/2 rano, wyjąwszy Poniedziałki i dni następujące po świętach.

Cena:

W KRAKOWIE miesięczna 6 złp — kwartalna 15 złp.

W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 5 złr. m. k.

Przedpłacon

przyjmuje się w Księgarni Józefa Czercha przy Głównym Rybaku Nr 453.

Pieniądzo przesyłają się franco pocztą wprost do brzoza REDAKTORA CZASU wyrażwszy na kopercie: „pronumeratione”.

CZAS

Przyjmują się

OGŁOSZENIA, ROZPRAWY wszelkiego rodzaju.

DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe rolnicze itp.

UWADNIENIA dotyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp.

Na opłatę

od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8 gr. następne po 3 grosze — z dopłatą 10 krajców za każdą publikację na stałe rządowe.

Na listy

nieprzebrana nieprzyjmuje się, wyjąwszy od stałych lub krótkich korespondentów.

Numer pojedynczy kosztuje 10 groszy.

Kraków 11 listopada.

Dowiadujemy się z dobrego źródła, że J. Exc. Namiestnik Agenor hr. Gołuchowski, zaraz następnego dnia po przybyciu swoim do Wiednia, miał posłuchanie u J. C. K. Apostol. Mości i tego samego dnia zaproszony był do prywatnego stołu N. Pana. J. Excel. obok licznych odwiedzin u dostojnych i wysokich osób, miał już także konferencją z p. ministrem spraw wewn. bar. Bach. Pochlebne i pełne względów przyjęcie, jakie Pan Namiestnik zarówno u Cesarzowskiego Dworu jak i w najwyższych sferach rządowych znajduje, nowym jest dowodem, że Jego Excellencya obok najwyższego zaufania N. Monarchy, znakomitego używa w stolicy państwa wpływu i znaczenia.

W chwili zatem gdy przeważna kwestya organizacyi krajów koronnych rozstrzyga się, niepodobna mieć możemy nadzieję, że pobyt Jego Excellencyi w Wiedniu, niepozostanie bez błogich dla kraju i miasta naszego skutków.

Ostatnie wiadomości z Kalifornii i Australii donoszą, jak przewidywano, o coraz bardziej wzmagającej się produkcji złota. Od lat czterech wykopano metalu w Kalifornii za blisko 50 milionów, w Australii za 5 milionów funtów szterlingów rocznie, zatem razem 55 milionów funtów (około 660 milionów złr. m. k.). Ilość ta da się lepiej ocenić, jak skoro weźmiemy na uwagę, że podług najściślejszych obrachowań i przypuszczeń w r. 1848, cała wówczas ilość złota, jako moneta bita, bullion lub towar, wynosiła 560 milionów funtów. Jeżeli zatem dalej co rok jak dotąd 10% tej ilości przybywać będzie, nie łatwym jest zadaniem ocenić jakie skutki tak pomnożona produkcya tego kruszcza na wartość innych przedmiotów wywrze. Poświęciwszy już kilka temu przedmiotowi artykułów, chcemy tu tylko niektóre przytoczyć fakta, których na drodze do rozwiązania tej kwestyi, pomijać uwagę nie można. I tak ciekawym jest faktem, że z całej tej ilości wykopanego złota, tylko za 7,253,395 do Anglii przyszło, przyczem nie trzeba zapominać, że Anglia jako najwięcej handlujący i najbogatszy kraj na świecie najwięcej także nadal bogactw absorbować musi. Wprawdzie okazuje się z urzędowych sprawozdań, że gdy w całym roku 1850 wybito w Anglii za 1,429,000 funt. szterl. złotej monety, w pierwszych 9 miesiącach r. b. wybito już za 4,540,000 funtów szterl.

Zważywszy wszakże jak wielkie ilości złota idą z Anglii do innych krajów na ląd stały, do Indyi, Przylądka Dobrej Nadziei itp. gdzie wrażliwy przemysł większych zasobów wymaga i korzystnej spekulacji pole otwiera, zważywszy dalej co z sobą zabiera wzmagająca się w tak ogromnym stosunku emigracya do Ameryki, pokazuje się jak znaczna ilość złota w formie monety tym sposobem się rozchodzi, a nawet wraca do krajów skąd w formie surowego metalu do nas przybyła.

Złoto tym sposobem rozchodzi i rozdziela się po świecie, pobudza ducha przedsiębiorczego i przemysł przez wzmocnioną eksportacyą i zwiększone potrzeby, co przeszkadza nadto wielkiemu kupieniu się tegoż w jednym kraju. Dla tego obawa kryzysu złota jeszcze na długo usuniętą się zdaje, i nie trzeba się lękać, aby na-

wet jeszcze większa produkcya prędko mogła na wartość innych przedmiotów istotny wywrzeć skutek.

Przegląd Polityczny.

Wiadomości z Niemiec żadnej dziś niemają wagi. Dzienniki pruskie powtarzają znowu, że przed trzema tygodniami nadeszły do Berlina propozycje pojednawcze z Wiedniem, których wszakże nieprzyjęto, teraz zaś zupełna z tej strony cisza.

— Depesza telegraficzna z Paryża 8go listopada donosi: „Senat udał się wczoraj *in corpore* do Saint-Cloud, aby księciu prezydentowi Cesarzowskiego Senatus-Consultum przedłożyć. Przed uchwałą, odczytane zostało księciu sprawozdanie p. Troplong. Następnie p. de Mesnard odczytał Senatus-Consultum. Prezydent odpowiedział dosyć rozciągle; oświadczył, że widzi w tej manifestacyi, że rzeczywiste ducha Francyi przedstawia Senatus-Consultum zostawia mu zupełną wolność wybrania sobie następcy z którejkolwiek gałęzi swojej rodziny. Ciało prawodawcze zwołane jest na d. 28 b. m.”

Depesza z 8 donosi, że książę Hieronim złożył stanowczo godność prezesa Senatu.

— Dzienniki belgijskie donoszą, że w przyszły wtorek przedstawiony będzie Izbie reprezentantów nowy projekt prawa drukowego.

W dzisiejszym rzeczy położeniu, ważniejszą jest niemal kwestya, jak nowe belgijskie ministerjum przyjęte zostaje w Paryżu, aniżeli jak niem jest w samej Belgii. Elizejski dziennik *Patrie* uważa je jako przejściowe, przypuszcza wprawdzie, że się przez czas niejaki utrzymać potrafi, wątpli jednak, aby nasuwające się trudności rozwiązać zdołało, i poczytuje już za szczęście dla Belgii, jeżeli gabinet ten przeszkodzi aby się jeszcze nie pogorszyły i nie podobnymi do rozwiązania nie stały. Dosyć to oziębła jak widzimy pochwała, osłabiona jeszcze uwagą, że członkowie nowego gabinetu ani wysokim talentem, ani imponującą nie blyszcza powagą. Pod względem politycznego charakteru, *Patrie* kładzie go na równi z poprzedzającym, zowiąc go ściśle liberalnym, z tą wszakże różnicą, że pod względem zdolności a zwłaszcza parlamentarnego znaczenia stoi niżej. Wnieść można z tego wszystkiego, że ministerjalny dziennik dałby bezwarunkowo pierwszeństwo gabinetowi z stronnictwa katolickiego.

Przychylniejszym jest zdanie *Debatów*. I one widzą w panu Brouckere i jego kolegach liberalny gabinet, ale umiarkowanym ożywiony duchem, pozwalającym mu liczyć na poparcie kraju. Odwołują się przytem do odebranych z Brukseli korespondencyj, świadczących, że w tamtejszej Izbie reprezentantów nastąpił pewien zwrot w opiniach. Kilku członków nowego ministerjum otrzymało od reprezentantów, którzy niedawno jeszcze występowali opozycyjnie, przyrzeczenie, iż będą gabinet nowy popierać, tak, że jeżeli gabinet zrzeczenie postępować będzie, może na większość około 78 głosów na 108 rachować, gdy partya ściśle katolicka 30 tylko liczy. W ostatnim zaś razie, gdyby wszyscy 44 dotychczasowej koalicji przetrzymali się na stronę opozycji, zostałaby mu zawsze jeszcze większość 20 głosów.

— Królowa angielska miała się zdecydować, osobiście parlament otworzyć 11go b. m. Jej przychylność do zasad wolnego handlu tak jest znana, że to postanowienie osobistego zagajenia parlamentu, daje powód do domysłu, że gabinet już w mowie tronowej złoży oświadczenie, iż zasady te przyjmuje.

Izba niższa wybrała na prezesa swojego p. Shaw Lefebvre; wybór ten był przewidziany. P. Shaw Lefebvre już od kilkunastu lat Izbie tej przewodniczy.

Wiedeń 9 listop. *Gaz. Wiedeńska* pisze o chorobie Cesarza Ferdynanda: J. C. Mość zachorował w dniu 26go z. m. w Reichstadt na febrę, w ciągu której nazajutrz ukazała się na lewej nodze czerwoność boląca i wrzód. Dnia 2 b. m. zewnątrz przy kostce poczęło się ropienie, a 4 i 5go powstały na podbiciu stopy i nod kostka narosty. Następnie zapalenie zmniejszało się i ruch w nodze przywrócony został, a ostatnie doniesienia wróżą bliskie wyzdrowienie.

— Dwór Cesarzowski przywdział żałobę na 12 dni po księciu Leuchtenberg-kim poczynawszy od d. 8 b. m.

— Prezydent sądu wyższego w Lombardyi Beret-

ta, tudzież pełnomocny minister przy stolicy apostolskiej hr. Maurycy Esterhazy otrzymali godność tajnych radców.

— W. Ks. następca tronu rosyjskiego przybył wraz z żoną swoją do Wenecyi 7 b. m. i wysiadł w pałacu cesarskim. Wraz z W. księciem przybyli tamże ks. Wirtemberski z żoną i księżę Hski.

— Dziennik wenecki *L'Adriatico* został zniesiony.

— Miasto Nowy-Sad spustoszone i spalone do szczytu w czasie wojny węgierskiej, wznosi się napowrót z gruzów, okazalsze niż przedtem. Z pożyczki przez N. Pana na odbudowanie przeznaczonj w wysokości 1 1/2 mil. złr. wybrano już 1,300,000 złotych reńskich.

— Korespondent wiedeński dziennika *Bohemia* pisze o konferencyach: Konferencye celne odbyły już kilka posiedzeń, a między niemi i dzisiaj (6go). Utrzymują wszakże, że przedewszystkiem z łona ich nie wyjdą stanowcze uchwały, albowiem właśnie teraz nastąpiła pora, gdzie układy z rządami niereprezentowanymi w Wiedniu, mogłyby wiać kierunek decydujący. Prusy odnowiły związek celny z krajami turyngskimi, zapewne i inne północno-niemieckie kraje z tym nowym związkiem się połączą. Prusy wszakże przy innych okolicznościach dawniej oświadczały zawsze, że pragną traktatu handlowego z Austrią po ośnowieniu związku celnego. Jeżeli teraz nie upierają się przy niepodobnych modyfikacyach projektu A, to nie im nie przeszkadza przyjść do porozumienia się z Austrią, którego ta gorąco pragnie. Osoby dobrze rzeczy świadome są zdania, że pytanie celne handlowe znajdzie wkrótce rozwiązanie swoje, wszystkie strony zaspakajające.

— *Gazeta Tryeńska* pisze: Słychać, że kilku profesorów uniwersyteu w Pradze mają być z katedr swoich usunięci z powodu udziału w dawniejszych politycznych zamieszkach.

— Lloyd mówi o synodzie greckim, że takowy tylko cztery tygodnie trwać będzie pod prezydencyą hr. Coronini feldmarp. i patriarchy Rajaczycza. Główną uwagę zwróci on na obsadzanie wielu wakujących biskupstw, by takowe obsadzić godnie. Z innych przedmiotów nie dojdzie nie do wiadomości publicznej (chyba drogą pogłosek). Tyle wszakże pewna, że skargi i uzalania się niższego duchowieństwa greckiego, które się powiększyły w ostatnich czasach niezmiernie, tudzież położenie nad-r nie raz szlachetne tegoż duchowieństwa i szczupła płaca jego, nie małym będzie przedmiotem obrad synodu. „Lud serbski, mówi korespondent *Lloyda* nie zawsze mógł należycie uszanować popa, patrząc jak tenże ordynarne domowe prace sam wykonywał, aby się wyżywić. Trudno było o wykształconych greckich księży. Również kwestya szkół, w której patriarchy rządowi przedłożył swoje wnioski nie pozostanie w tyle, mianowicie członkowie synodu baczyc będą na polepszenie szkółek wiejskich, w nich bowiem leży zaró lepszej przyszłości każdego, a tém więcej serbskiego ludu.”

— Dnia 6 b. m. zmarł nagle w Frankfurcie nad Menem c. k. radca ministerjalny bar. Nell-Nellenberg.

— Pogrzeb księcia Wellingtona wywołał spór między dziennikami wiedeńskimi: większa ich część utrzymuje, że delegacya wojkowa uda się do Londynu, inne zaś, a między niemi *Pressa* twierdzą przeciwnie. Ta ostatnia pisze w tym względzie: „Zdaje się, że postanowiono nie wysłać na obchód pogrzebowy reprezentantów c. k. armii, albowiem z jednej strony przez odbycie mszy żałobnej, a której r. czył się znajdować Cesarz Imc oddano cieniem zmarłego marszałka należną czść i najwyższy hołd uznania, z drugiej zaś strony, napad na fzm. barona Haynau, przeciw któremu ministerjum żądać nie było w stanie satysfakcyi, był ułżeniem, którego nie przewidywały chęć wzięcia udziału w uroczystości pogrzebowej.”

Królestwo Polskie.

Warszawa 9 listop. W celu spiesniejszego ukończenia spraw defraudacyjnych i kontrawencyjnych, pochodzących z epoki poprzedzają jej zniesi nie linii celnej pomiędzy Cesarstwem a Królestwem. Rada administracyjna poniosła pod najwyższe N. Pana za-

twierdzenie następujące wnioski: 1) Ażeby kary aresztu w zamian pieniężnych od ubogich obwinionych, przypadające ze spraw poformowanych po koniec roku 1850 o defraudacye celne, tabaczne wyżej funta jednego, solne wyżej 100 funtów, konsumcyjne, koszerne, o kontrawencye konsensowe, rzezi wiejskiej i loteryjne, do wartości obiegowej dowodów likwidacyjnych, a dla udeterminowania cyfry, do 4ej części złagodzone były. 2) Aby sprawy: a) o uchybienia formalnościom celnym; b) o przejściu granicy i pasu granicy; c) o defraudacye tabaczne, do funta jednego; d) solne, do funtów 100, całkiem umorzone były.

(G. W.)

— NPan, w skutku uczynionego przez ministra oświecenia narodowego, po zniesieniu się z J.O. księciem Namiesnikiem Królestwa, przedstawienia, zezwolił na zaprowadzenie w Królestwie Polskiem szkół powiatowych, o pięciu klasach, skutkiem czego urządził na ten raz także szkoły w Warszawie, Łęczycy, Puławsku, Siedlcach, Łomży i Pińczowie.

(D. W.)

Sprawozdanie c. k. jlnego konsulat w Warszawie o stanie gospodarstwa krajowego w r. 1851. (Ciąg dalszy.)

Włosiennice. Dwie rękodzielnie z 22 robotnikami zajmowały się wyrobem włosiennych tkanin rozmaitego rodzaju najwięcej na pokrycie mebli i wyrobiły 20,998 arszynów, wartości 36,586 rs.

Wyroby drzewiane poczęści tylko prowadzone były fabrycznie, najwięcej zaś w drobnych rzemiosłach. Zatrudniały one 2702 robotników produkujących towaru za 48,622 rs. w różnych gatunkach. Najwięcej rozpowszechnioną była robota przetaków.

Wyroby słomkowe i kwiaty sztuczne. Czternaście rękodzielni zatrudniało 436 osób. Wartość towaru czyniła 66,052 rs.

Fabryki wapna, których było 88, zatrudniały 490 ludzi. Wypalano 100,720 czetwerti wapna wartości około 60,000 rs.

Cegielnie, fabryki glinianki i fajansu. Znamienite pokłady gliny znajdujące się w Królestwie Polskiem ułatwiły zakładanie cegielni, które trwały dawały wyrób w skutku dobroci materiału. W r. 1851 wyrobiono w 359 cegielniach przeszło 4,000,000 cegły około 200,000 rs. wartując. Prócz cegły i naczyń glinianych wyroby inne zdumienie jako gliniankowe wypalano w 6ciu fabrykach za 80,000 rubs. Wyroby te są bardzo niedokładne tak co do białości jako i trwałości polewy, tudzież piękności form i zachowania farb.

Szklarnie. 25 hut, w których pracowało 770 ludzi, dostarczyło 29,600 kóp szkła szybowego, i zwierciadlanego, 81,300 kóp szkła detego zwyczajnego, 19,900 takiegoż białego, a 33,160 szlifowanego, a następnie złoconego lub barwnego. Wartość tych wyrobów przenosiła 160,000 rs. Szkło należy do najdawniejszych i najzyskowniejszych w Polsce produkcji, bowiem materiały najpotrzebniejsze jako drzewo i potaż nadzwyczaj są tam tanie, z drugiej zaś strony cło wchodowe od szkła jest bardzo wysokie i dowóz z zagranicy dużo kosztuje. Pomimo tak korzystnych warunków, fabrykacja szkła nie rozwinęła się jeszcze należycie, a wyroby te o wiele jeszcze stoją niżej od austriackich i belgijskich tak co do czystości szkła, jako też form, połysku, rżnięcia, barwy, pozłoty i ozdób. Dla tego piękne szkła w znacznej ilości przychodzą z zagranicy.

Chemiczne fabryki. Ogromny skok jaki w ciągu lat ostatnich zaszedł w wyrabianiu produktów chemicznych tyle dla przemysłu rękodzielniczego potrzebnych, mało zwrócił uwagi w Polsce, i tameczne fabryki chemiczne oparte są najwięcej na starych metodach nieodpowiadających już dzisiaj postępowi umiejętności. Cała wartość produkcji płodów chemicznych wynosiła około 100,000 rs. licząc w to zapalki, których wyrobiono za 24,583 rs. Wyrobem chemicznych produktów zatrudnia się 75 robotników w 5 fabrykach. Samych farb sprowadzono z zagranicy około za 200,000 rs.

Produkcya żelaza, miedzi, ołowiu, cynku i siarki. Bogate pokłady i niegłębok pod powierzchnią ziemi leżące rudy żelaznej, tudzież niskie ceny materiałów palnych, znaczną wyrodziły produkcją żelaza. W r. 1851 z 64ch kopalń wydobywano rudę żelazną i dobyto jej 195,816 kubiów. Dla topienia rudy było 82 pieców, produkujących około 800,000 kubiów surowca. Celem dalszego obrabiania żelaza, istniało 10 pieców przetopnych odlewających około 30,000 pudów żelaza lanego, 12 odlewni z których wychodziło około 70,000 pudów lanych wyrobów, 110 fryszerek, które dostarczały około 200,000 pudów żelaza oczyszczonego, 12 puddlingarni, z których wychodziło około 100,000 pudów żelaza, i 13 walcowni do blach i żelaza ciągniętego, które dostarczały około 400,000 pudów wyrobu. Całkowita wartość produkcji żelaza wynosiła 822,212 rs. Żelazo surowe i lane, używane było wyłącznie na własne użycie.

Miedź obrabiana była w 14tu hamerniach i 11tu walcowniach i zatrudniała 208 osób. Wyrabiano surowej miedzi około 8900 pudów, towarów miedzia-

nych około 11,000 sztuk; wartość produkcji miedzi czyniła 205,234 rs. — Ołów w jednej tylko fabryce był wyrabiany przez 48 robotników. Surowego ołowiu produkowano około 1700 pudów w wartości 3300 rs. — Cztery cynkownie zatrudniały 246 ludzi i dostarczały 17,510 kubiów cynku wartości 73,791 rs. — Siarka w jednej tylko skrzyni była wytapiana; robiło przy tej fabryce 76 ludzi, i 8900 pudów tego produktu liczone na 7600 rs.

Ws ystkie kopalnie w Polsce zatrudniały około 7000 ludzi, wzrosła najwięcej produkcya miedzi, ołowiu i cynku, natomiast żelaza zmniejszyła się w pomienionym roku.

(D. c. n.).

Niemcy.

P. Camphausen odmówił przyjęcia wyboru jaki padł na niego w Kolonii.

— Tygodnik pruski zabrany został przez policję na dniu 6 b. m. Nazajutrz wyszedł w nowem odbiciu z wypuszczeniem artykułu, który był powodem zaboru, a zostawieniem w tém miejscu białego papieru.

— W dniu 6 listopada powstał w Królewcu pożar z rana o godzinie 7ej w spichrzach, na przedmieściu Lastadie leżącym nad Preglą a zajętem głównie przez spichrze i stajnie. Zboże, spirytusy, słoma, dodały mocy pożarowi i pomimo spieszego ratunku nie można było prędko stać się panem ognia i już zaciągnięto 12-funtowe działo dla zburzenia kilku budynków w sąsiedztwie, by pożar powstrzymać, ale właśnie w tej chwili ugaszono zajmujące się świeżo wysypki. W ogóle 14 spichrzów i magazynów zgorzało i szkody są znaczne.

— Z Darmstadtu donoszą 4 listop. Właśnie ogłoszonem zostało sprawozdanie komisji sejmowej Izby niższej nad wnioskiem dep. Müller-Melchiora, który zażądał od stanów, aby domagały się od rządu cofnięcia rozporządzeń względem stowarzyszeń i dziennikarstwa, rozporządzenia te bowiem są naruszeniem konstytucji i praw zasadniczych ludu niemieckiego. Większość komisji zaleciła lubo z niejednakich powodów przyjęcie wniosku, mniejszość pragnie odrzucenia jego z powodu, że rządowi na mocy konstytucji służy prawo aby w nagłych razach bez zezwolenia stanów rozporządzenia wydawał, o ile tego bezpieczeństwa państwa wymaga. Rząd ograniczył się tymczasowo na objawieniu nadziei, iż stany uznają, że nima on bynajmniej zamiaru naruszania ustawy przez omięcie udziału Izby w prawodawstwie, ale zarazem Izby zechcą ocenić usiłowania jego w zabezpieczeniu kraju od zamachów burzycieli.

Francya.

Paryż 6 listopada. Ze wszystkich dzienników paryskich, jeden tylko, legitymistyczny „Union“ ośmielił się z powodu ostatniego posiedzenia Senatu wyrazić zdanie swoje, o przygotowujących się zmianach. Po dłuższym rozbiórce kolei, jakie się wśród rewolucyjnych wirów w pałacu Luxemburskim (miejscu posiedzeń Senatu) rozwinęły, odzywa się „Union“ śmiało i z niezachwianem w przyszłość zaufaniem. „Im więcej wypadków przesuwają się przed naszymi oczyma, tem więcej staramy się spoglądać na nie z spokojnością ducha i rezygnacją. Jedno tylko uczucie nami włada; wszelkie zabiegi i usiłowania ludzkie niemogą jak przywiązywać nas coraz mocniej do stałych zasad naszych; widząc przemijające jedną za drugą formy rządu, dynastye i rewolucye, utwierdzamy się tylko w naszych przekonaniach i miłości ojczyzny, a każdemu, kto śmie zawołać, „Przyszłość należy do mnie!“ odpowimy z pozą: „Przyszłość jest w ręku samego Boga.“

— Dzisiejszy Monitor umieszcza artykuł tłumaczony z angielskiego Morning-Post o Cesarstwie w jego stosunkach do obcych mocarstw, który z wszelkim twierdzi upewnieniem, że nowy Cesarz Francuzów, pod imieniem Napoleon III przez całą uznany będzie Europę.

— Abdel-Kader oddawał wczoraj dalsze wizyty wyższemu dygnitarzom rządowym. Był u ministra sprawiedliwości p. Abatucci, u marszałka Vailant, u admirała Mackau itd., zwiędzał nadto muzeum artylerji i drukarnią rządową, a wieczór spędził u księżnej Matyldy Demidow. Przyjmuje on również liczne odwiedziny; między innymi p. Vigier, w którego willi umarł marszałek Bugeaud i Blarqui członka Instytutu. Z pierwszszym wiele rozmawiał o marszałku, wielkie oddając mu pochwały. P. Blarqui przyniósł emirowi kilka listów marszałka, bardzo dla niego pochlebnych i egzemplarz Koranu, zabrany w jednej potyczce, a następnie podarowany panu Blarqui przez marszałka. Emir mocno był wzruszony tą pamiątką i przyjąwszy podarunek, oświadczył, że takowy ma nieocenioną w oczach jego wartość. Na obiedzie danym przez księcia prezydenta w Saint-Cloud, Abdel-Kader długo rozmawiał z posłem tureckim księciem Kalimaki o mieście Brusie, przeznaczonym mu jak wiadomo na mieszkanie. Emir na początku przyszłego tygodnia opuszcza Paryż i wraca do zamku Amboise, gdzie zupełnie używać będzie wolności. Później przybędzie powtórnie

do Paryża na uroczystości Cesarzkie, a potem dopiero odesłany zostanie do Brussy.

— *Indépendance* donosi, że książę Hieronim, prezes Senatu napisał wczoraj wieczór list do księcia prezydenta w którym oświadcza mu w bardzo godnych wyrazach, że niechcąc być dla swojego bratanka powodem kłopotów, ani niechcąc również aby się o niego targowano, rzeka się wszelkich praw, przy jakich dotąd miał sobie za obowiązek obstarwać, jako zagwarantowanych ustawami Cesarstwa. Jakie wrażenie list ten sprawił na Ludwiku Napoleonie, dotąd niewiadomo.

— Zdaje się rzecz pewną, że dziennik *Le Pays* nie będzie nosił nazwy *Journal de l'Empire*, i mówią, że rząd ofiarował tytuł ten *Débat*. P. Armand Bertin miał odpowiedzieć, że to co mu ofiarują, jest jego własnością (*Débaty* bowiem wychodziły pod tym tytułem za Cesarstwa) ale nie chce go używać, aż kiedy sam uzna to za stosowne. Tymczasem rząd nalega, i zapewniają, że już przyszło do porozumienia, w ten sposób, że p. Armand Bertin ustąpiłby naczelną redakcyi panu Michel Chevalier. Pogłoska ta jednak potrzebuje potwierdzenia.

— Broszura hr. Montalemberta „O sprawie katolicyzmu w XIX wieku“ wychodzi dzisiaj w drugiem wydaniu. W tych dniach wyjdzie inna broszura p. t. „Cesarstwo, jestto wszechwładztwo ludu“ z przedmową sławnego pamflicisty p. de Cormenin.

— Mówią, że p. de Lavalette poseł w Stambule będzie odwołanym, i na jego miejsce przeznaczają p. Brénier, którego dzisiejsza pozycja, jako sekretarza Jlnego w ministerstwie spraw zagr. dosyć jest delikatna, gdy jak wiadomo, sam dawniej był ministrem spraw zagr.

— Jeden z korespondentów *Augsburgskiej Gazety* pisze:

„Trzy są rzeczy, obudzające mniej lub więcej namietności polityczne Francuzów: Monarchia prawowita (legitymizm), Rzeczpospolita i Cesarstwo. Orleanizm odzywał się wyłącznie do rozsądku, było to coś oderwanego, wolnego od namietności. Czuł to dobrze dom orleański. Dlatego to Ludwik Filip tak łatwo zwątpił o swej sprawie, dlatego książęta Aumale i Joinville tak łatwo złożyli komendy swoje w Algierze, chociaż nie byłoby im z trudnością przyszło, z wiernem wojskiem wylądować do Francji, i na jego czele ruszyć na Lyon, w chwili gdy wszystko w największym było nieporządku, gdy jeszcze Cavaignac armii nieorganizował, i Ludwik Napoleon jeszcze się niepokazał. Całe zachowanie się Orleańskiej rodziny, tłumaczy się z tego instynktu jej rozsądku. Rozsądek wyniósł ją na tron, rozsądek jedynie mógł ją na nim utrzymać, uczucie zwałiło ją. Dlatego że w niej przeważał rozsądek, spodziewali się powrotu rozsądku w narodzie, i odmawiali wszelkiego zbliżenia się do hr. Chambord, który w ich oczach stał w sferze uczucia i namietności; musieli by się wyprzec samych siebie uznając go. Ale rozsądek sam jeden niewiele dokaże; nie był on w Orleanach dosyć wielki, dosyć wspaniały, dosyć przenikliwy, aby się wznieść nad własną małą namietność, nad własny mały interes rozsądkowej spekulacji; rzucił się więc na pole intrygi. Oczekiwał on rzeczy niemożliwych od kombinacji swoich stronników. Część ich, jak się to często zdarza rozsądkowi, poróżniła się z drugą; tu Guizot, tam Thiers, mówiono, jak za czasów Gwelfów i Ghibelinów; byli to z jednej strony bojaźliwie rozsądni Gwelfowie, z drugiej ruchliwie rozsądni Ghibelini. Guizot et consortes chcieli skojarzenia, i odepchnięci zostali przez Orleanów. Thiers i jego stronnicy niechcieli słyszeć o skojarzeniu, i na nich spoczęła cała Orleanów nadzieja. Ale Thiers zanadto jest ruchliwy aby długo żywić się próżnem marzeniem; przypatrzysz się bliżej walce fuzjonistów z antifuzjonistami, walce republikanów czystych, z socyalistami, widząc że i Changarnier nie wiele poradzi, rzekł: „Cesarstwo stało się ciążem!“ i nieomylił się wróżąc w ten sposób bankructwo orleańskiego domu.

Rossya.

Z Petersburga 20 paździer. Manifest Cesarzki: Z Bożej łaski, My Mikołaj Pierwszy, Cesarz i Samowładca Wszech Rosyji etc. etc. — Z woli Wszechmocnego Boga, J. C. W. Książę Maksymilian Leuchtenbergski, nasz ukochany zięć, rozstał się z tym światem dnia 20go b. m. października po długiej słabości. Poddając się Opatrzności Boskiej, której wyroki są niezbadane, jesteśmy przekonani, że wszyscy nasi wierni poddani przyjmą szczerzy współudział w nieszczęściu rodzinnem które nas dotknęło, i połączą swe modły z naszymi o spokój duszy zmarłego. — Dan w Petersburgu 20go paździer. roku Pańskiego tysiąc-ośmset-pięćdziesiątego-drugiego, a dwudziestego-siódemego panowania naszego.

(podpisano) Mikołaj.

Dziś dnia 20go października, dwór Cesarzki przywdział żałobę na trzy miesiące, z powodu zejścia ze świata dostojnego małżonka J. C. W. Wielkiej Księżnej Maryi Mikołajewnej, J. C. W. Księcia Maksymiliana Leuchtenbergskiego.

Mężczyźni nosić będą żałobę przy mundurach według istniejącego porządku: zaś damy według następnego podziału: w pierwszym miesiącu suknie czarne krepowe, i ubrania czarne na głowie. W drugim miesiącu suknie jedwabne czarne. W trzecim miesiącu suknie jedwabne czarne i wstążki kolorowe.

Cesarz zatwierdził budowę kolei żelaznej z Charkowa do Odessy, i zezwolił na rozpisanie akcyj, za które rząd ręczy 5% dochodu. Naprzód rozpocznie się robota na przestrzeni między Odessą a Kremenczukiem, bo tam z powodu porohów dniewnych, najwięcej zachodzi trudności w żegludze. Hr. Leon Potocki zamianowany został prezydentem komisji, mającej tem przedsięwzięciem kierować.

Rozkazem cesarskim j. en. adjutant J. C. Mości Filozofow, przeznaczony został na kuratora Wielkich Książąt Mikołaja i Michała Mikołajewiczów; a j. en. major Koff z Orszaku J. C. Mości, do zostawania przy osobach J. J. CC. Wysokości.

Rozkazem cesarskim, dymisjonowany Radca kolegialny książę Antoni Lubomirski, zostaje na nowo przyjęty do służby, i mianowany Kijowskim sędzią sumienia. (K. W.)

Pszczółka północna donosi z Moskwy: Czterdzieści lat upłynęło od pamiętnej w naszej ojczyźnie wyprawy, której ślady wprawdzie zatęchły się, ale bolesne chwile doświadczenia żyć będą we wspomnieniach i niezatartymi głoskami wyrzute są w sercach Rosyan. Było to d. 23 października 1812 r., kiedy Napoleon w brzylnym gniewie swoim cofając się z resztkami wojsk swoich, postanowił zniszczyć narodową stolicę moskiewską, naczynając odwrót swój nakazem wysadzenia Kremlu w powietrze. Pamięć dnia tego przechowana została przez kościół, który uroczystą procesją w pierwszą niedzielę po tej rocznicy około wzniesionych na nowo murów Kremlu, wspomnienie jego odświeżał. Ale terazniejsza 40-letnia pamięć odwrótu Francuzów, obchodził generał gubernator hr. Arseniusz Zakrewski, osobiście i wzniosła uroczystością. Na uczcie przezeń urządzonej zaproszono 894 weteranów armii rosyjskiej z r. 1812, między którymi 60 generałów, 238 oficerów i znaczna liczba podoficerów i żołnierzy. Wielu z gości odbyło zwyciężone bitwy pod Borodinem, Małojarsławem, Krasnojem, Berezyną, Lipskiem i Bieczyną, a część ich wkroczyła do Paryża. Rocznicą odwrótu armii francuskiej z Rosji po bezprzykładnej jej klęsce obchodzoną była już nie raz w państwie Carów, ale ile nam wiadomo nigdy jeszcze z taką świetnością jak teraz, gdzie bliska kryzys cesarska mimowolnie odświeża smutne wspomnienie owej nieszczęśliwej epoki, która bodajby nigdy nie powtórzyła się.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 11 listop. Sławny gitarzysta p. Stanisław Szczepanowski przybył dziś do naszego miasta w przejeździe do Rosji i jak słyszymy, zamierza dać koncert.

Zmarły na dniu 1 listopada o godzinie 2 1/2 w nocy książę Maksymilian Leuchtenbergski urodził się w München 2go października 1817 r. Dziad jego wiehrabia Aleksander Beauharnais pierwszy mąż Józefiny, później Cesarzowej, ściety został za panowania teroryzmu. Ojciec jego Eugeniuś Beauharnais pasierb Cesarza Napoleona i kochany przezeń, mianowany wicekrólem Włoch, ożenił się z najstarszą córką króla Maksymiliana Bawarskiego, mianowany księciem Leuchtenbergskim, dostał w posagu księstwo Eichstädt. Starszy syn Eugeniuś August, mąż królowej portugalskiej, umarł 28go marca 1835, a tytuły jego przeszły na Maksymiliana. W lipcu 1837 król Ludwik Bawarski, wysłał księcia na wielkie ćwiczenia wojskowe pod Woznesieńskiem, gdzie tenże nader uprzejmie przyjętym został przez Cesarza, a zbliżenie większe jeszcze nastąpiło, kiedy w r. 1838 Cesarzowa z córkami swojemi używała kąpiel w Kreuth pod Tegernsee. Dnia 4 listopada t. r. nastąpiły żałobne kściecia z najstarszą córką Cesarza Maryą, a 14 lipca 1839 odbył się ślub po przejściu księcia na wyznanie greckie. Nazajutrz po ślubie książę otrzymał tytuł Cesarzowicza i stopień generała. Prócz tej godności, zmarły posiadał inne jeszcze, był szefem korpusu kadetów górniczych, prezydentem akademii petersburskiej sztuki pięknych, członkiem najwyższej rady szkół wojskowych itd. Zostawił on 4ch synów i 2 córki, a z rodziny jego pozostali przy życiu trzy siostry: królowa szwedzka, żona króla Oskara, żona hrabi Wirtembergskiego i wdowa po Cesarzu Piotrze Brazylijskim.

Na kolei między Londynem i Birmingham robiono w d. 31 z. m. próby z lokomotywą parową nową metody, wynalazku p. Fairbairn, za pomocą której zwyczajny pociąg osobowy przebiega całą tę przestrzeń (30 mil niemieckich) w 2ch godzinach jest to zatem potrójna szybkość. Próba udała się zupełnie. Lokomotywa przy najwyższym napięciu swoim dochodziła siły 650 koni, co niesłychane jest rzeczą w tak małej maszynie parowej. W 45 minut po zapaleniu pod kotłem dochodziła jej siła 100 koni, gdy dotąd do dopięcia takiego rezultatu potrzeba było blisko dwugodzinnego ognia. Jazda tego rodzaju urządzona będzie wtedy dopiero, kiedy kolej posiadać będzie dostateczną liczbę podobnych lokomotyw.

W Arènes nationales w Paryżu, gdzie grywa część towarzystwa dającego przedstawienia w Hippodromie, zdarzyło się w dniu 31 z. m. nieszczęście, że lina, na której dwóch akoczków popisywało się, pękła, obaj tancerze spadli z wyso-

kości 100 stóp, jeden z nich zabił się na miejscu, drugi w godzinę potem umarł.

Czytelnikom Czasu znany jest „gasiel“ Philippsa, który w czasie wystawy londyńskiej zwrócił na siebie uwagę powszechną. Reputacja jego mocno nadwerżona próbami nieodpowiedniami zupełnie przeznaczeniu, śmiertelny teraz cios poniosła. Dom bowiem w Londynie, w którym Philipps fabrykował swoje narzędzia i gaz tłumiący ogień, zgorzał do szczytu d. 31 października.

Niejedną piękność wzdygnęła się, dowiedziawszy się, skąd pochodzą ulubione jej pachnidła, które niegdyś z drogocennych wschodnich kadzideł i południowych kwiatów wyciągano. Ale nauka chemii postąpiła tak daleko, że też same zapachy wydobywa za pomocą składu i rozkładu ciał, z najbrzydlawszych surrogatów. Sprawozdanie biegłych na ostatniej wystawie londyńskiej zdarło wdzięczne i zapowiadające napisy z flaszek i słoików napełniających wonią salony. Zimni badacze nieprzewidywali okropnego odczarowania, jakiego doznają piękne czytelniczki, wyczytawszy co następuje: Wywar gorzelniany, który prócz tego służy do fabrykacji koniaku i whisky, przepędzony z kwasem siarkowym i octanem sody daje olej gruszkowy; zaś z kwasem siarkowym i podwójnym chromianem sody, olej jabłkowy. Olej ananasowy używany do pachnidła i likierów, wydobywany bywa ze zgnitego sera; olej migdałowy sztuczny z kwasu saletrowego i dziegciu węgla kamiennego. Główna treść woni Eau de mille fleurs wydobywaną bywa z odpyłów stajennych. Moglibyśmy tu wyliczyć dłuższy szereg tych zwodniczych esencji „kwiatowych“, ale lękamy się przyprowadzić do bankructwa wielu kupców, których pulki zastawione są olejkami i pomadami sprzedawanymi tak drogo, jakby surrogata ich z Indji i Arabii pochodzily.

URZĘDOWE.

Obwieszczenie.

N. 15209.

(1511)

Jakkolwiek termin do wywołania z kursu Banknotów IV. formy po 5, 10, 100 i 1000 zfr. z dniem ostatnim września r. b. już upłynął, to przecież Dyrekcja Banku narodowego austriackiego dla ułatwienia ruchu pieniężnego, postanowiła zezwolić na przyjmowanie tych Banknotów przy płaceniu i wymianie w sposób dotychczasowy, aż do dnia 31 grudnia 1852 r.

Zaś od dnia 1go stycznia 1853 wszystkie bankowe Kassy wymiany z Banknotami oznaczonej kategorii formy IV. do nich wnoszonymi, mają postępować wedle istniejącej instrukcji, a zatem przyjmować takowe od stron tylko za receptami, i Dyrekcji bankowej przedkładać w konsygnacji dla dozwolenia wymiany.

Co odnośnie do tutejszego obwieszczenia z dnia 3go czerwca r. b. N. 8057 do powszechnej wiadomości podanem zostaje.

Kraków dnia 5go listopada 1852 r.

(2-3)

Z C. K. Komisji Gubernialnej.

N. 5727.

CESARSKO-KRÓL. TRYBUNAŁ

(1466)

Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Na skutek podania Feliksa Tuchalskiego, nabywcy praw Maryanny Ciemiegonowej i Heleny z Ciemiegonów Watorowiczowej, niemniej małoletnich Franciszka i Wincentego Ciemiegonów (w imieniu których Maryanna Imo Ciemiegonowa, 2do Dymkowa i Antoni Dymek część na nich z spadku po Dominiku i Helenie Ciemiegonach przypadającą, na zasadzie uchwały rady familijnej w Sądzie Pokoju Osr. I. pod dnem 5 czerwca r. b. zapadłej, a przez c. k. Trybunał pod dnem 15 czerwca r. b. zatwierdzonej, ustąpił łącznym aktem przed Notaryuszem Korytowskim pod dnem 11 lipca r. b. podającemu) o przyznanie mu spadku po Dominiku i Helenie Ciemiegonach z domu pod L. 2, oraz półgrodzicia zagonów 11tu we wsi Krowodrzy położonego składającego się. C. k. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora, na zasadzie art. 12 ust. hyp. z roku 1814 wzywa wszystkich mogących mieć prawa do rzeczono- go spadku, ażeby się z takowemi w przeciągu miesięcy trzech do Trybunału zgłosili; w przeciwnym bowiem razie spadek ten podającemu przyznany zostanie. — Kraków d. 2 września 1852.

(3)

Sędzia przydujący, BRZEZIŃSKI.

Z. Sekretarz W. Płoczyński.

N. 5024

CESARSKO-KRÓL. TRYBUNAŁ

(1466)

Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Na skutek podania Przełożonego Zgromadzenia XX. Karmelitów na Piasku tudzież p. Tadeusza Boguńskiego jako ojca małoletnich Władysława i Mieczysława Boguńskich, P. Heleny Hałackiewiczowej, p. Wincentego Szpora w imieniu małoletnich swych dzieci Zofii i Katarzyny Szporowych; p. Ignacego Miaskowskiego, p. Julii Stródeckiej i p. Józefa Majnera, o przyznanie im spadku po Joannie Auer w sposób w testamentie tejże wskazany, c. k. Trybunał po wysłuchaniu wniosku c. k. Prokuratora na zasadzie art. 12 Ustawy hipotecznej z r. 1814 wzywa wszystkich mogących mieć prawa do spadku po tejże Joannie Auer, a mianowicie do summ 8000 zfr. na domu N. 486 w Gm. IV. 3000 zfr. na domu pod L. 437 w G. IV. i 3000 zfr. na domu pod L. 297 w G. VIII M. Krakowa w hipotecznym zabezpieczeniu, ażeby się z takowemi w przeciągu trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, w przeciwnym bowiem razie przepisanie summ powyższych na rzecz legataryuszów wyżej wymienionych stósownie do testamentu Joanny Auer zarządzonem zostanie. — Kraków dnia 15 września 1852 r.

(3)

Sędzia przydujący J. Kopyciński.

Za Sek. W. Płoczyński.

OBWIESZCZENIE.

(1512) PISARZ CES. KRÓL. TRYBUNAŁU

Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Podaje do publicznej wiadomości, iż na żądanie Jana Kantego Brandysa, Stanisława Brandysa, Maryanny Brandysowej, Julii z Brandysów Kątkiewiczowej w asystencji i z upoważnieniem męża; Jana Micińskiego, Maryanny z Micińskich Szawłowski, wszystkich jako spadkobierców po niedy Wawrzyńcu i Reginie Brandysach, obywateli M. Krakowa, w drodze pertraktacji spadkowej po tychże Wawrzyńcu i Reginie Brandysach, sprzedane zostaną, a

mianowicie realność w Półwsiu Zwierzyniec przy Krakowie pod L. 16 w Gm. VIII Wiejskiej położona, której granice są następujące: graniczy na południe z traktem głównym prowadzącym do Prus, na północ z ogrodem do tejże realności należącym, na wschód z realnością Nr. 17 do p. Baranowskiego, na zachód z realnością Nr. 15 do p. Wiśniewskiego należącymi, tudzież sprzedaną zostanie realność Bugaj a właściwie Kopytówka w Okręgu M. Krakowa w Gm. VI w Dystrykcie Czernichów położona, której granice są następujące: graniczy na południe z gruntami Filipa Machaczki, Józefa Sroki i gruntami włościan Czernichowskich, na wschód z gruntami Wojciecha Szafo, Pawła Sliza i Jaka plebańską Czernichowską, na północ z gruntami Jana Michno, Wojciecha Fajto i Bartłomieja Lelka włościan wsi Kłokorzyna, a na zachód z pastwiskami gromady wsi Kłokorzyna.

Cena szacunkowa jak niżej warunki licytacji tychże realności, wyrokiem wysokiego c. k. Trybunału Wydziału III z dnia 22 września 1852 roku zatwierdzone, są następujące:

1) Cena szacunkowa domu w Półwsiu Zwierzyniec przy Krakowie pod L. 16 w Gm. VIII położonego, stósownie do urzędowego oszacowania, ustanawia się na pierwsze wywołanie w summie 1425 zfr. i krajcarów 3, moneta konwencyjna, zaś realności Bugaj a właściwie Kopytówka, w Okręgu M. Krakowa, w Gm. VI w Dystrykcie Czernichów położonej, równie według urzędowego oszacowania, ustanawia się na pierwsze wywołanie w summie zfr. 817 gr. 8, w monecie srebrnej polskiej, lub w banknotach cesarsko-austriackich, według ich kursu do monety polskiej w chwili wypłaty, które to ceny szacunkowe w braku licytantów na trzecim terminie licytacji do 2/3 części a mianowicie realności Nr. 16 w Gm. VIII w Półwsiu Zwierzyniec położonej do summy zfr. 950 i krajc. 2, realności zaś Bugaj a właściwie Kopytówka do summy zfr. 5447 gr. 15 niższe zostaną.

2) Chęć licytowania mający, złoży na vadium 1/10 część powyższych summ szacunkowych a mianowicie co do realności pierwszej, kwotę zfr. 142 i kr. 30 m. konw., a co do realności drugiej kwotę zfr. 817 i gr. 3 w monecie srebrnej polskiej, lub w banknotach ces.-austriackich według ich kursu do monety polskiej, przy licytacji; od składania takowych vadium dział popierający, oraz Ignacy Oberski jako ojciec i opiekun małoletniej Antoniny Oberskiej po Wiktorii z Brandysów Oberskiej pozostałej córki, o ile do tego uchwałą rady familijnej przez c. k. Trybunał zatwierdzoną upoważnionym będzie, są wolni.

3) Nabywca zapłaci podatki zaległe, jeżeliby się jakie okazały za rok ostatni, stósownie do przepisów prawa, tudzież zapłaci wszelkie koszty popierania licytacji, do rąk i za kwitem adwokata takową popierającego, jakie wyrokami zasądzone będą.

4) Wypłaty warunkiem 2 i 3 wyrażone, nabywca potrąci sobie z wylicytowanego szacunku, resztujący zaś szacunek wypłaci za assygnacjami sądowemi po prawomocności wyroku klasyfikacyjnego i działu z procentem po 5/100 rachując od daty nabycia.

5) Summy widerkaufowe i instytucyjne, gdyby się jakie okazały zostaną przy nieruchomości, równie z obowiązkiem opłacania przez nabywcę procentu 5/100, a to bez względu na nieukończoną klasyfikację.

6) Niedopełniający któregośkolwiek warunku licytacji nabywca, utraci vadium, i nowa licytacja na jego koszt i niebezpieczeństwo, a nigdy na korzyść ogłoszoną zostanie.

7) Gdyby kto w ciągu tygodnia po stanowczem przysądzeniu nabytej realności o 1/3 część więcej nad wylicytowany szacunek zaofiarował obowiązany jest złożyć takową wraz z vadium w depozyt sądowy i dopełnić przepisanych formalności.

8) Po dopełnieniu warunku 2 i 3go licytacji nabywca otrzyma dekret dziedzictwa, dochody zaś z nabytej realności od dnia licytacji do niego należeć będą, przy dotrzymaniu mieszkanców do kwartału, gdyby się ciż znajdowali.

Sprzedaż rzeczona odbywać się będzie na Audyencji Wysokiego c. k. Trybunału M. Krakowa i Jego Okręgu w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L. 106 posiedzenia swe odbywającego o godzinie 10tej rano poczynając za popieraniem adwokata Adama Gołemberskiego.

Do licytacji rzeczonoj wyznaczają się trzy terminy.

1. na dzień 11 lutego	} 1853 r.
2. na dzień 11 marca	
3. na dzień 13 kwietnia	

Wzywają się zatem na takową licytację wszyscy chęć kupna mający, tudzież wierzyciele prawo rzeczowe mający, aby się na pierwszym terminie licytacji zgłosili i prawa swe przy ustanowieniu adwokata, pod prekluzją złożyli.

Kraków d. 6 listopada 1852 r.

Syktowski.

(1189)

K u n d m a c h u n g

(3)

wegen Lieferung des Oberbau-Schotters für die östliche Staats-Eisenbahn
von Bochnia bis Dębica.

Die Beistellung des Oberbau-Schotters für die Strecke von Bochnia bis Dębica wird gemäss hohen Erlass der k. k. Central-Direction für Staatsbahn-Bauten vom 25ten October 1. J. Nro 8167 in 5 abgesonderten Parthien wie nachstehend ersichtlich gemacht ist, im Wege der öffentlichen Concurrenz durch Ueberreichung schriftlicher Offerte hintangegeben.

Denjenigen, welche die Lieferung in einem oder mehreren Abschnitten zu übernehmen beabsichtigen, wird Folgendes bekannt gegeben:

Post.	Länge in Wiener- Klafter.	St. Nro. a 50 W.-Klafter.		Strecke.	Quantität in Cubik- Klaftern.	B e t r ä g e.	in CMze.	
		von	bis				fl.	xr.
1	7350	0	147	Von Bochnia bis Slotwina	5392 1/2	Für Schotterbeistellung . . . . . Für allgemeine Vorkehrungen . . . . . Zusammen	58,450 2,000 60,450	23 — 23
2	9350	147	334	Von Slotwina bis Bogumilowice	4505	Für Schotterbeistellung . . . . . Für allgemeine Vorkehrungen . . . . . Zusammen	27,549 1,000 28,549	52 — 52
3	4800	334	430	Von Bogumilowice bis Tarnow	3840	Für Schotterbeistellung . . . . . Für allgemeine Vorkehrungen . . . . . Zusammen	20,823 2,000 22,823	34 — 34
4	10,100	430	632	Von Tarnow bis Czarna	5050	Für Schotterbeistellung . . . . . Für allgemeine Vorkehrungen . . . . . Zusammen	39,958 2,000 41,958	30 — 30
5	7,450	632	781	Von Czarna bis Dębica	4856 1/2	Für Schotterbeistellung . . . . . Für allgemeine Vorkehrungen . . . . . Zusammen	39,937 1,900 41,837	46 — 46

1) Hiernach werden auch die für jede der vorstehenden 5 Abschnitte entfallenden Cautionen zu leisten sein.

2) Die auf einem 15 kr. Stempel ausgefertigten Offerte für jeden einzelnen Bahnabschnitt müssen längstens bis Samstag den 20ten November 1852 mittags 12 Uhr versiegelt und mit der Aufschrift „Anboth zur Lieferung des Oberbau-Schotters für die östliche Staatsbahn in der Strecke von — bis —,“ versehen bei der k. k. Bauleitung zu Tarnow eingebracht werden.

3) Jedes Offert muss den Vor- und Zunahmen des Offerenten, dann die Angabe seines Wohnortes enthalten.

Der Nachlass an den Einheitspreisen ist in Procenten und zwar sowohl in Ziffern als Buchstaben anzugeben. Mündliche Offerte, dann jene, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen oder andere enthalten, werden nicht beachtet.

4) Es können jedoch nur solche Offerten berücksichtigt werden, welche ihre persönliche Fähigkeit zur Leistung dieser Lieferungen darthun.

Ferner hat jeder Offerent ausdrücklich zu erklären, dass er die der Verhandlung zur Grundlage dienenden von dem k. k. Rechnungs-Departement für Bauten adjustirten, Bedarfs- und Kostenausweise, dann die Lieferungsbedingungen eingesehen, selbe wohl verstanden, sich auch an Ort und Stelle die Ueberzeugung verschafft und genau darnach benehmen wolle — zu welchem Behufe er die auf das Offert Bezug nehmenden Dokumente noch vor der Ueberreichung desselben unterschrieben habe.

Die gedachten Behelfe werden bei der k. k. Bauleitung zu Tarnow in den vormittägigen Amtsstunden von 8 bis 12 Uhr für den Offerenten bereit gehalten.

5) Dem Offerte ist auch der Erlagschein über das bei dem k. k. Universal-Cameral-Zahlamte in Wien, einer Landeshaupt- oder Sammlungs-Cassa erlegte Vadium mit 5 Procent von der oben angeführten Summe des Abschnittes, wofür der Anboth geschiet, beizuschliessen.

Das Vadium kann übrigens in Baarem oder in hiezu gesetzlich geeigneten österreichischen Staatspapieren nach dem zwanzigfachen Werthe ihres jährlichen Zinsertrages; in Verlosungs-Anlehens-Obligationen von den Jahren 1834 und 1839 nach dem Nennwerthe — erlegt werden. Auch können zu diesem Behufe gehörig nach dem §. 1374 des a. b. G. B. versicherte hypothekarische Verschreibungen, welche jedoch vorher in Beziehung auf ihre Annehmbarkeit dem Befunde einer k. k. Hof- und Niederöster. oder von einer Provinzial-Kammer-Procuratur geprüft und anstandslos unterzogen wurden — beigebracht werden.

6) Die Entscheidung über das Ergebniss der Concurrenz-Verhandlung wird nach Massgabe der Annehmbarkeit der Offerte und Vertrauenswürdigkeit des Offerenten höheren Orts erfolgen.

Bis zur Entscheidung bleibt jeder Offerent vom Tage des überreichten Anbothes für dasselbe, so wie auch dazu rechtlich verbunden, den Vertrag hiernach abzuschliessen.

7) Das Vadium des angenommenen Anbothes wird als Caution zurückbehalten werden, wenn der Unternehmer nicht etwa, was ihm gegen besonderes Einschreiten frei steht, die Caution in einer gesetzlich zulässigen Art bestellen will.

Die Vadien der nicht angenommenen Anbothen werden sogleich den Offerenten zurückgestellt werden.

Tarnow den 31 October 1852.

K. k. Bauleitung der Abtheilung von Bochnia bis Dębica.

Inseraty.

(1450) **HANDEL SUKIENNY**
(1-6) **G. Ruszczyńskiego**
we Lwowie

przy ulicy Dykasteryalnej pod Nrem 62.
otrzymał świeży zapas towarów jesiennych i zimowych, jako to:
materie wełniane na płaszcze damskie, zwane Himalaja, Tiflis,
Parisienne, pól sukna, ozyrkasy i flanelki w najnowszych gustach,
Peruvienne, Brasile, Elastique, Tyffe, ratinowane Baje, Korty, Bri-
stole, również inno najświeższe sukienno-wełniane wyroby na ubra-
nia męskie, — Styryjskie Baje, wełniane kołdry i sukna liweryjne,
w wszystkich używanych kolorach, które po najskromniejszych
cenach Szanownej Publiczności poleca.

BILLARD

w dobrym stanie jest do sprzedania przy ulicy Floryańskiej
(1518) N. 517 na pierwszym piętrze. (1-3)

(1498) **Wysprzedaż zupełna** (3)
SREBRA i ZŁOTA

w handlu podpisanego przy ulicy Floryańskiej pod Nrem 506 —
zaopatrzono w rozliczne wyroby srebrne, od największych do
najmniejszych sztuk; — niemniej także w wyroby złote wszelkiego
gatunku, zaczawszy od najkosztowniejszych bransolet, łańcuchów,
koljów, broszy, pierścieni itp. aż do najtańszych i najdrobniejszych
biżuterii; — również jak i w niektóre starożytności polskie; — na-
stąpi począwszy od dnia dzisiejszego z wolnej ręki po najtańszych
cenach. — Kraków dnia 3go listopada 1852.

Stanisław Westwalewicz.

Niniejszem ośmielam się Szanowną Publiczność o założeniu i
otworzeniu

HANDEL KORZENNEGO
w miasteczku MIELCU uprzejmie zawiadamie.

Sprawdzając towary wprost z miejsc najbliższego ich nabycia
w kraju i za granicą, za obowiązek sobie poczytuję, przy umiar-
kowanych cenach rzetelnością w miarę i wadze, niemniej i jako-
ści towarów korzennych i trunków, w racjonalnym miasteczku istniejące
sklepy w tym zawdzie przewyższyc. Rachując na odpowiedni do-
byt, polecam się łaskawym względem Szanownej Publiczności.
(1493-3) **Józef Winiarz.**

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

DZIEŃ	GODZINA	STAN BAROM. w mierze pa- ryskiej spro- wadzony do 0° Reaumura.	STOP. CIEPŁA według Reaumura.	PRĘŻNOŚĆ par wodnej w powietrzu czyli e	KIERUNEK wiatru i natężenie.	STAN ATMOSFERY.	ZJAWISKA NAPOWIETRZNE.	ZMIANA TEMPER.	
								od	do
10	2 27	2 406	+ 4 2	2 13	pn. zachodni mocny	pochmurno	wicher pn. z.		
11	10	2 692	+ 3 5	2 14	"	"	"	+ 4 8	+ 3 4
"	6	4 102	+ 0 2	1 82	"	"	w nocy śnieg.		

BEDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: KONSTANTY SOBOLEWSKI.

W DRUKARNI CZASU

ANTONI CZAPLIŃSKI ZARZĄDCA.

L. 483.

KOMITET

(1474)

c. k. Towarzystwa Gospodarczo-Rolniczego
Krakowskiego.

Zawiadamia Szanownych członków c. k. Towarzystwa Gospo-
darczo-Roln. Krakow., iż z dniem dzisiejszym Kassa Towarzy-
stwa przeniesioną została do bióra Towarzystwa przy ulicy
Szewskiej pod L. 335/6 zostającego, dokąd składki przez Sza-
nownych Członków Statutem Towarzystwa obowiązujące, odtąd
wnoszone być winny. — Kraków d. 26 października 1852 r.

Zastępca prezydującego **Darowski.**

Sekretarz **Jerzmanowski.**

(3)

SKŁAD TOWARÓW BLAWATNYCH
Antoniego Wojczyńskiego
w Krakowie przy głównym Ryнку

Otrzymaliśmy: Wyroby towarów damskich z najdelikatniejszych fabryk krajowych, oraz fabryk
angielskich i francuskich, po cenach umiarkowanych.
Uzyskaliśmy: Sklepek damskie Peruwian, Lamy, Wigoni, Cuski, Szale, Glace-Percale,
Tyf nie, Persaliny, Orlany po cenach najniższych.
Przyjmujemy obrotami na Bywany, używane do wybijania całych pokoi i posiada w ko-
mplecie skład bawarów po cenach fabrycznych.
Wysprzedajemy: niżej cen fabrycznych towary letnie i zimowe, w gatunkach dobrych, lecz
poślednie jakości, zaległym, oraz korzy, po cenach fabrycznych.
Posiada skład płócian, olin tek półjennych i sprzedajemy po cenach najzwyklejszych, pod
odpowiedzialnością, iż są czyste i nowe, bez żadnej bawoty...
i Szanownej Publiczności poleca.

(1467) (2-3)

(1479)

Nakładem księgarni

(2-3)

Franc. Pillera i spółki
we LWOWIE

wyszło z druku następujące dzieło, którego dostać można we
wszystkich księgarniach:

KAZANIA

na wszystkie Niedziele i Święta całego roku.
Drugie wydanie. — Tom I. w Sec. Lwów 1853. Cena przed-
płaty na całe dzieło w 2ch tomach 3 złr. 12 kr. m. k.
(Tom II. opuści prasę koda Nowego-Roku 1853.

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Wiedeń. Kursa telegraficzne z dnia 11 listopada. Metaliki 5-proc.
94 1/2. — Metaliki 4 1/2-proc. 84 1/2. — Metaliki 3-proc. 75 1/2. —
4-proc. z 1839 r. 141 1/2. — 2 1/2-proc. 49 1/2. — 1-proc. 19 1/2.
z oia. z 1830 r. 250. 302 1/2. — Augsburg 116. — Londyn
11 kr. 26-28. Paryż 136 1/2. — Akcy Bankowe 1328. — Akcy
kolei żel. pón. Ferdyn. 240. — Pożyczka z r. 1831 lit. A 97 1/2.
B. 112 1/2. — Ost-Donau Dampsch. 726.

Kurs krakowski 12 listopada. Banknoty 91. — Pruski kurant
102 1/2. — Imperyal ros. 34 gr. 20. — Ruble sreb. 100 3/4. —
Dukaty 19 złp. gr. 20. — Listy Król. Pols. z kup. dają 101 1/2.
żadają. — Listy zast. galic. z kupon. żądają 92 1/2. — dają 91 1/2.
Cwancygery stare 104 1/2. nowe 105.

Kurs lwowski z dnia 9 listopada. Dukaty holend. 5 złr. 23 kr. —
Dukat ces. 5 złr. 33 kr. — Półimperial ros. 9 złr. 35 kr. —
Rubel ros. 1 złr. 51 1/2 kr. — Talar pruski 1 złr. 42 kr. — Polskij
kurant i pięciocztwórka 1 złr. 22 kr. — Galic. listy zast. za 100
złr. 90 złr. 10 kr.

Kurs wiedeński z dnia 10 listopada. — Metaliki 94 1/2. — Nowa
pożyczka. 84 1/2. — Akcy Banko wied. 1326 — Akcy kolei żel.
szl. 224. — Agio od złota 22 1/2. od srebra 15 1/2.

Kurs wrocławski z d. 10 listopada. Banknoty austriack. 80 5/12 zł.
Banknoty polskie 98 zł. — Listy zastawne polskie dawne i
nowe 98 1/4 zł. — Listy zastawne poznań. 4 1/2 104 1/2 zł. — do
3 1/2 97 1/2 zł. — Kolej Krak.-górn.-szlą. 89 1/2 zł.

Ostatnie Wiadomości.

Gaz. pruska donosi z Paryża 8go b.m.
Monitor umieścił protokoły posiedzeń Senatu z 4, 6 i
7go b.m. tudzież oświadczenie, że gdy wedle nowego sta-
nu rzeczy prezydencya w Senacie służy Cesarzowi, dla
tego książę Hieronim złożył prezydenturę senatu w ręce
księcia prezydenta.

Ostatni buletyn o stanie zdrowia króla Oskara z d. 3
b. m., jest wprawdzie pomyślniejszy, wszakże powiada wy-
raźnie, że niebezpieczeństwo nie minęło jeszcze.